

**Oponentský posudek na diplomovou práci Bc. Heleny Hynkové
na téma
„ Sporné otázky nutné obrany v judikatuře“**

Rozsah diplomové práce: 71 stran včetně seznamu použité literatury

Datum odevzdání práce: 24. 4. 2014

1. Aktuálnost tématu:

Nutná obrana je tradičním institutem trestního práva, kterému je pro jeho nepopiratelný význam věnována v odborné literatuře velká pozornost. Přesto při jejím posuzování přetrvává řada sporných otázek, které se promítají do aplikační praxe. Aktuálnost tématu je odůvodněna i vývojem názorů na pojetí mezi nutné obrany, jímž v posledních dvou desetiletích soudní praxe prošla.

2. Náročnost tématu:

Zpracování tématu předpokládá patřičnou znalost odpovídajících teoretických otázek, ale především vyžaduje důkladnou orientaci v rozhodovací praxi soudů. Vzhledem k tomu, že řešení některých otázek přesahuje do jiných právních oborů, zejména práva občanského a správního, je potřebné nepřehlížet ani tyto širší souvislosti zkoumané problematiky.

3. Hodnocení práce podle stanovených kritérií:

Cíl práce odpovídá jejímu tématickému zaměření. Diplomantka v ní hodlá představit praktické problémy, které přináší dosavadní, málo konkrétní právní úprava nutné obrany v trestním zákoníku, a poskytnout rozbor jejich řešení, k němuž dospěly české soudy, zejména Nejvyšší soud (viz str.3 práce).

Práce je založena na promyšlené koncepci. Jejím východiskem je charakteristika nutné obrany v kontextu základních zásad českého trestního práva a vymezení její společenské funkce. V návaznosti na to je v práci věnována pozornost současné právní úpravě podmínek nutné obrany a některým dalším s ní spjatým otázkám (důsledkům překročení mezi nutné obrany, posuzování obránce jednajícího ve skutkovém omylu a právní úpravě nutné obrany v přestupkovém zákoně a v občanském zákoníku). Těžiště práce je v rozboru sporných otázek nutné obrany řešených v judikatuře soudů, k nimž diplomantka řadí zejména problém interpretace odlišného ustanovení o nutné obraně v zákoně o přestupcích, zohledňování podmínky subsidiarity při posuzování nutné obrany, otázku použití zbraně proti útočníkovi, posuzování formy zavinění u obránce, přípustnost zranění útočnicka při obraně majetku, problém obrany proti úkonům úředních osob a zákrokům soukromých bezpečnostních agentur, možnost zadržení černého pasažéra v dopravním prostředku a přípustnost automatických obranných zařízení. Stranou pozornosti autorky nezůstala ani sporná problematika útoku osob trestně neodpovědných, kterou se dosud zabývala pouze právní teorie. V závěru jsou pak shrnuty hlavní myšlenky práce a provedeno hodnocení současné právní úpravy. Výklad je vyvážený, podaný velmi přehlednou formou.

Po metodologické stránce práce vychází ze studia tuzemské odborné literatury (učebnic, monografií, komentářů, časopiseckých článků a statí) a soudní judikatury. Práce s použitými prameny je důsledná a odpovídá stanovené normě.

Po obsahové stránce považuji práci za zdařilou. Výklad je zasvěcený, podaný výstižnou formou. Svědčí o tom, že se diplomantka s teoreticky náročnou problematikou nutné obrany a jejími praktickými dopady náležitě seznámila. Podařilo se jí přehledně utřídit rozdílné názory na řešení vybraných otázek nutné obrany a k některým z nich zaujmout vlastní odůvodněná stanoviska.

Ve práci jsem nenašla věcná pochybení. Jen na některých místech mohla diplomantka věnovat větší péči popisu jednotlivých konkrétních případů a učinit tak výklad přístupnějším (viz např. případ rozebíraný na str. 31, kde není zcela zřejmé, kdo vyhrožoval přítomným osobám fyzickým násilím). Upozorňuji také na nepřesné rozdělení publikací obsažených v seznamu použité literatury (statě ve sbornících patrně nelze považovat za monografie).

4. Otázka k obhajobě:

Diplomantka by se při obhajobě mohla zabývat problémem přípustnosti automatických obranných zařízení.

5. Práci doporučuji k obhajobě.

6. Navržený kvalifikační stupeň: velmi dobře

JUDr. Marie Vanduchová, CSc.

V Praze dne 12. 5. 2014